

Senát na Modravě

Výjezdní zasedání výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice Senátu parlamentu ČR se uskutečnilo ve dnech 22 - 23. 9. na Šumavě. V pátek odpoledne bylo pracovní setkání se zástupci obcí a dalšími osobami dotčenými „Petice za dobrý zákon o NP Šumava“ z dílny Hnutí Duha v Klostermannově chatě. Senátoři převážně naslouchali četným připomínkám zúčastněných, přičemž se téměř jedhohlasně jednalo o nesouhlas s navrženou novelou zák. č. 114/1992 Sb.

V sobotu měli senátoři výjezd k pramenům Vltavy a krátkou přeshraniční návštěvu NPBW.

Většina účastníků měla velmi dobrý dojem ze setkání, takže tomuto senátnímu výboru patří velký dík za snahu o objektivní posouzení konkrétní situace. Následující lesní prohlídka bez dotčených osob byla vhodně zinscenovaná.

Informační záznam podstatných vyjádření:

Emil **Kintzl**, předseda Otevřené Šumavy: Modrý sloup je stále zakázán:

Chtěl bych připomenout nejen těm, co budou rozhodovat o zákonu pro NP, že naše Šumava stále velmi trpí. V roce 1938 nám ji vzali Němci, po válce komunisti a do současnosti jsou mnohá místa kdysi přístupná, jsou uzavírána Správou NP, který je zde již 25 let. Z proklamovaných Zelených plíc Evropy se změnila zásluhou tzv. ekologů v žádanou „Divočinu“, jejímž je prý srdcem. Nedbá se na názory lidí, kteří zde žijí a pracují - mnohdy s obtížemi. Přeshraniční cesta po níž se setkávali oba národy např. Modrý sloup je stále uzavřena, ač mnozí prezidenti, předsedové vlády, poslanci, hejtmani po návštěvě mnoho naslibovali, ale brzy zapomněli co slíbili a kde to vlastně byli. Je to mezinárodní ostuda našeho NP, že toto nelze s konečnou platností vyřešit. Lidé co zde chtějí žít a návštěvníci by neměli být z těchto nepochopitelných důvodů omezováni. Selský rozum by měl vítězit nad drahými elaboráty tzv. vědců, kterými více unavují nežli prospívají. Proto nás vyslyšte a nenechte se ovlivnit lidmi, co ze Šumavou nemají nic společného, ale chtějí jí diktovat, jakou má být.

František **Nykles**, býv. předseda Svazu obcí Šumava: petice Hnutí Duha je nemorální:

Po ničivém orkánu Kyrill v roce 2007 jsem byl petentem, čili garantem petice Zachraňme Šumavu. Nechali jsme si pořídit řadu velkoplošných fotografií, Kyrilem i kůrovcem nejvíce poničených oblastí Šumavy, a formou výstav jsme seznamovali veřejnost s tím, co se na Šumavě děje a co je obsahem naší petice. Netlačili jsme na návštěvníky a v závěru každé vernisáže jsme je vybídli, aby si výstavu prohlédli a sami se rozhodli, jakou Šumavu chtějí a případně podpořili petici svým podpisem. Byl to jiný postup, než který volí garanti „Petice za dobrý zákon o NP Šumava“, kdy v dopisu kterým oslovují senátory, ale i ve vlastní petici používají argumentaci, která není v souladu se „Zásadami pro kategorizaci chráněných území na základě managementu“ vydanými v roce 2000 komisí UICN. Veřejnosti je předkládáno, že na Šumavě je jakási „nedotčená a divoká příroda“, která by měla být podpisem petice zachráněna. Při čemž z výše citovaných Zásad je zřejmé, že mimo nordické parky velká území nedotčené přírody v Evropě chybějí. V dopisu senátorům se dokonce argumentuje „čerstvým průzkumem“ ve kterém je údajně uvedeno, že „Češi si velmi cení divoké přírody ve své zemi: Celých 71 % lidí tvrdí, že je třeba divokou přírodu v České republice chránit. Požadují její ochranu průměrně na 13% rozlohy České republiky (ze stávajících 0,3 %)“. Zpracovatelé petice dokonce neváhají strašit tím, že v případě nedostatečných ploch ponechaných bez hospodářských zásahů, bude Šumava Mezinárodní unií UICN vyřazena ze světového seznamu národních parků. Při čemž je zcela zřejmé, že jde o nepravdivou argumentaci, protože záležitost zřízení národních parků i jejich rušení je jenom záležitostí příslušného státu, do které UICN nemá co mluvit a také se ani nemíní vměšovat. Petiční právo je velice vážnou a důležitou výsadou demokratické společnosti při oslovení veřejnosti a nemělo by se řídit pořekadlem „Účel světí prostředky“.

Petr Martan, stojím za peticí Za zachování vodních zdrojů a zelených lesů na Šumavě:

Nesouhlasím s připravenou novelou zák. č. 114/1992 Sb. z důvodů:

- nereaguje na globální změny klimatu, sucho a ubývání zdrojů vody, základní adaptační opatření musí vycházet z plnění vodohospodářských a klimatických funkcí lesů, tedy povinnost rychlé obnovy vykácených a suchých lesů
- umožňuje vyhlášovat velkoplošná bezzásahová území z moci úředníků a ne z moci politické, což rozděluje národ a proto jde o nejdůležitější politickou otázku
- nezavazuje správce lesů ve zvláště chráněných územích ke zvyšování jejich retenční schopnosti, ale naopak ji zmenšuje
- nerespektuje výzkum, který na veřejném slyšení tohoto výboru představil doc. Pokorný, dále Výzkumný ústav lesního hospodářství a další, kteří dokazují význam zelených a vzrostlých lesů, ale je postavena na výzkumu jen z jednoho směru, za nímž stojí lidé ideologicky nadšení divočinou, takže nesou historickou odpovědnost za jejich zkázu na Šumavě
- nerespektuje realitu katastrofálního stavu lesů v NP Šumava, navrhovatelé nebrali v úvahu následky orkánu Kirill a dalších 7 kalamitních let, přičemž v lesích státu je suchých a vykácených lesů v důsledku kalamit 26 515 ha, tj. 54 % území, v hospodářských lesích je to kolem 10%
- novela způsobí vynucené těžby dřeva v NP Šumava a snížení retenční schopnosti lesů, tím, že se vyhlásí další bezzásahové lesy - tím se způsobí vynucená těžba dřeva v zásahových lesích, v historii NPŠ platí, že v důsledku 1 ha bezzásahového byl nuceně vykácen 1 ha lesa jinde, lesy národního parku jsou přetěženy - bylo vytěženo o 950 000 kubíků dřeva více, než přirostlo, v národním parku se mají těžít jen stromy polomové a kůrovcové, což v r. 2013 skončilo, NPŠ na financování přebujelé „ochrany přírody“ potřebuje ročně vytěžít dřevo za 200 miliónů a tak se těží dále. Smyslem národního parku není divočina, ale péče o les bez úmyslných těžeb, proto pro NP není možná zásada: když dojde kůrovec, tak začneme kácet "natvrdo" a ještě více prořezávat již prořezané lesy. proto Šumava potřebuje zákon, který zakáže úmyslné těžby v porostech nad 40 let stáří
- novela je postavena na ideologických základech, ve vědecké sféře se ideologie divočiny projevuje doktrínou o tom, že suchý a nízký les zadržuje vodu stejně - jako les zelený a vysoký, aktivistům ideologie se podařilo přesvědčit hodně lidí, ale i poslance a senátory, že bez této novely se bude stavět v I. a II. zónách národního parku. z čehož vzešla idea: vyhlášíme všechny lesy za bezzásahové, nechme je uschnout a tím se tam nebude stavět, odmítám vyměnit ne-stavění za suché lesy!, novela chce nechat uschnout až 80% lesů, aby se nemohlo stavět, v lesích stavěla jen Správa NP, která dostala výjimku od MŽP - bylo zastavěno přes 15 ha mimo intravilány obcí, např. obůrky na Kvildě, kde je 10 ha oplocených lesů, které budou zdevastovány jeleny a k tomu dům a zabetonované území, dále v Srní vlčinec, na Modravě rysinec, na Boubíně je obrovská obora pro jeleny za veřejné finance, kde mohli turisté zažít to samé a bylo by to o 80 miliónů levnější.

Pavel **Valtr** (jako asistent senátora J. Oberfalzera): Šumava se aridizuje a biodiverzita mizí: Přestože se jedná o Chráněnou oblast přirozené akumulace vod, dochází k totálnímu narušování těchto funkcí, díky „velkolepému bezzásahovému experimentu“ při kterém „záměrně“ odumřely „nepřirozené“ hřebenové smrčiny v délce 40 km. Jejich ochranný vliv byl zrušen, takže vlivem specifického anemoorografického systému (alpské föhny) dochází k vysušování nejcennějšího potenciálu Šumavy - rašelinišť a vznikají aridizované lesostrepní formace. Doklad likvidace biodiverzity poskytuje botanické mapování zpracované před vyhlášením EVL. Přírodní obnova horských smrčín je pouze lokální, kdy semenáčky vzešly pod ochranou matečných porostů a v „závětrí“

Martin **Klewar** (jako asistent senátora J. Oberfalzera): kůrovec a jeho šíření z bezzásahových zón:

Jan **Čermák**, profesor Mendelu: zásadní je zachování lesního pokryvu a koloběhu vody:

Jiří **Mánek**, býv. ředitel NPŠ: problematika finančních zdrojů Správy a těžby dřeva:

Jan **Stráský**, býv. ředitel NPŠ: funkční NP musí spolupracovat s lidmi:

Antonín **Schubert**, starosta Modrav: nejvýznamnější přírodní lokalitou jsou Modravské slatě:

Jiřina **Králíková**, starostka Strážného: hranice NPŠ prochází středem obce:

Městys Strážný je obec na hranicích s Německem, s počtem obyvatel do 500. Na začátku minulého století zde žilo kolem 2000 obyvatel, rozvíjel se turistický ruch. Turisté se jezdili koupat do Žďáreckého jezírka a navštěvovali i jiné turistické cíle. Dnes větší část obce leží v NP Šumava, je upřednostněna ochrana přírody. Na jediný zajímavý cíl pro turisty v blízkém okolí - zřícenina hradu Kunžvart, byl v letních měsících zamezen přístup kvůli sokolu, přičemž ten se tam vyskytoval i dříve. O vykoupání ve Žďáreckém jezírku si turista může nechat zdát a stejně se už nikdy neobnoví život ve vesnicích Horní a Dolní Světlé Hory. Příroda se tam i jinde chrání tak urputně, že nad vesnicí jsou zřetelně vidět kopce s uschlými stromy. To že se ochránci přírody snaží celému národu vnutit myšlenku, že takový les je vlastně v pořádku, že se sám obnovuje, nic nemění na faktu, že obec má vodu pro své občany z povrchových pramenů, které přitékají právě z těch lesů nad vesnicí - zatím. *Dnešní ochránce přírody přece ví, co je dobré pro přírodu, ale co je dobré i pro lidi, kteří žijí na území parku? Hranice parku prochází po místní komunikaci ve Strážném a rozděluje obec na dvě části, ta větší část leží v parku. Povolení ke kácení uschlého stromu na jedné straně dává starosta v obci, ale na té druhé úředník z parku se sídlem ve Vimperku. A mezi tím je občan, který takové jednání může považovat za schválnost od starosty. SPÚ převedl na park pozemek, který se nachází u silnice a obec tam má zdroj pitné vody pro občany z osady Hlaniště, kde probíhá odradonování, ke kterému se NP vyjadřoval. Proč NP potřebuje vlastnit i tento pozemek, proč se má park na náš úkor obohacovat, když on dostal tento pozemek zdarma? Celý ten převod mi přijde nemravný.*

Václav **Vostradovský**, starosta Kvildy: potřebujeme zachovat vodní zdroje pro obec:

Hledání pravdy o Šumavě

V předchozích letech jsem musel vytrvale odpovídat na jednu z nejčastějších zkratkovitých otázek, kterou si vymyslela veřejnoprávní média, zda na Šumavě kácet či nekácet kůrovcem napadené stromy. Moje argumentace, že otázkou není, zda kácet nebo nekácet, ale zda chránit či nechránit šumavské lesy před kůrovcovou kalamitou, před touto mediální zkratkou neobstála. A neobstála zejména proto, že média veřejnost masírovala a masíruje názorem, že kácení je zločin na přírodě a nekácení křišťálově čisté ekologické dobro. A protože většina šumavských starostů kritizuje umělé rozšiřování kůrovcové kalamity za účelem výroby umělé divočiny a následné drastické kůrovcové těžby, které snižují atraktivitu Šumavy, tak jsme mediálně označeni za příznivce kácení. Zvláště poté, co jsme se postavili proti plánované a organizované aktivistické blokádě Na Ztraceném. Ale s výměnou vlád došlo, jako obvykle, ke změně vedení šumavského parku, s ním i ke změně kurzu a problematika kácet či nekácet, jako zázrakem utichla. Dalším mediálním zázrakem je, že se Šumava zázračně uzdravuje, obnovuje a soušky zachraňují vodu na Šumavě. Ale nikomu už nevádí, že v médiích nedostanou prostor ti vědečtí odpůrci, kteří varují, že vody zákonitě ubývá, protože blahodárny stín korun stromů zmizel na tisíce hektarech, zem rozpaluje sílící sluneční žár, méně prší a v zimě je čím dál méně sněhu. Jde skutečně o zázrak, anebo je někde zakopaný příslovečný pes? Lidé přeci mohou zapochybovat, zvláště když vidí, že se les i voda na Šumavě ztrácejí a že nekonečná řada kamionů odváží šumavské dříví daleko za hranice Šumavy. A co s tím? Přiznat, že rozpočet ekologického vedení šumavského parku zachraňuje výprodej šumavského lesa, anebo si

vymyslet dojmavý příběh? A tak se zrodil příběh o šumavských starostech, developerských pohůncích, kteří chtějí zlikvidovat šumavskou přírodu developerskými stavbami. Příběh, který se sice nezakládá na pravdě, ale který přináší do kapes jeho tvůrců spousty peněz. K tomu a k ničemu jinému slouží petiční stánky Hnutí DUHA za záchranu Šumavy. Jeden z nich hanobí národní symbol našeho státu, Prameny Vltavy, jedno z nejnavštěvovanějších míst Šumavy, díky kterému se petiční výbor chlubí, že právě tam podepsalo petici 7 000 lidí. Pravdou ale je, že naprostá většina návštěvníků Pramenů Vltavy jejich petici nepodepsala. A protože bylo nutné politiky ohromit, vyrazilo Hnutí DUHA za podpory vědecké platformy „Vědci pro Šumavu“ se svou peticí k pražským nákupním centrům a na hlavní třídy měst. Kde jinde vykládat zasvěcené báchorky o Šumavě, než na rozpálené dlažbě mezi železobetonovými stavbami. Velmi promyšlený tah, který zapůsobí na mnohého uživatele železobetonového komplexu obchodního centra, který s pocitem provinění alespoň svým podpisem pod petici podpoří záchranu šumavské divočiny. Nač se zajímat o realitu, když petici podporují profesorské autority a kulturní fronta!

A jaká je realita?

V národním parku rozhodují pouze orgány ochrany přírody, kterými je ministerstvo životního prostředí a správa šumavského parku, nikoliv starostové. Pravdou totiž je, že zákon o ochraně přírody odňal v roce 1992 šumavským starostům většinu rozhodovacích pravomocí. Developerské projekty v šumavské přírodě realizovat nejde, protože to nedovolují zákony a nesmí to připustit ani stát, který je vlastníkem pozemků, na kterých se příroda vyskytuje. A kritika starostů směřuje nikoliv k existenci národního parku, ale k orgánům ochrany přírody, které za celé čtvrtstoletí nebyly schopny vymyslet a realizovat odpovědnou koncepci péče o národní park na Šumavě. Tuhle pravdu se ale ve veřejnoprávních médiích nedozvíte.

Drahomíra **Stanžovská**, starostka Stožce:

Petr **Ješátko** st., býv. vrchní lesní inspektor NPŠ:

Martin **Starý**, náměstek ředitele NPŠ: zpracovali jsme nový Plán péče o NPŠ, P. Hubený sepsal publikaci o úspěšné obnově horských smrčín

Pavel **Kindlmann**, profesor UK (garantující petent petice Za dobrý zákon o Šumavě): v minulosti již proběhlo několik etap vymírání, příroda si vždy pomůže

Hana **Šantrůčková**, profesorka JČU (autorka publikace Co vyprávějí šumavské smrčiny): zásadní je zachování půdní mikrobiologie a mikrofauny horských smrčín pro lesní obnovu

Zdeňka **Křenová**, iniciátorka aktivity „Šumava - divoké srdce Evropy“: podporuji současnou „výrobu divočiny“

Jaroslav **Neužil**, podnikatel v cestovním ruchu Šumavy: bezzásahovost poskytuje možnost vodit do naší divočiny bohatou klientelu, zejména ze SRN

Další příspěvky budou doplněny.